

Vojniška, sprejmite pristrčni Bog plačaj („Vergelt's Gott“), ker Vašega truda in škode nismo v stanu denarno poravnati! Skoraj bi pozabili, česar vendar pozabiti in objaviti zahvalno ne smemo: Veliko dobroto nam je storila Vojniška mitnica, katera je vsled blagodušnega dovoljenja veleblag. g. Janeza Girstmajerja najemnika mitne vžitnine vse voznike, kateri so za pogorelce kaj pripeljali, brezplačno sprejemala. Pristrčno zahvalo slednjič izrekamo vsem blagim sosedom, kateri so naše pogorelce pod streho vzeli, vzlasti preč. veleuč. in veleblag. gospodu kanoniku dr. Lav. Gregorecu, kateri so gasilcem pijače in pogorelcem postrežje dali, in so tako požrtvovalno v zvezi in v porazumljenju s podpisanim srenjskim županom pri razdelitvi milodarov med pogorelce sodelovali.

Novocerkevski občinski urad, dne 18. jul. 1887.

Janez Pinter,
obč. predstojnik.

Alojzij Šijanec,
obč. odbornik.

Iz Podove na Ptujskem polju. Nič ne bi škodilo, če bi priljubljeni „Gospodar“ včasih tudi po vaséh Ptujkega polja ljudi zavednosti buditi prišel in nedostatkosti tukaj vseljene odpravil. Dokaj dela Te tukaj čaka, dragi „Gospodar“! Veliko in gosto naseljenega ljudstva imaš tukaj in prav toliko grdiš navad ali razvad, malo ali nobenega zavedneža. Prav zato pa tudi ni skoraj celo leto videti dopisa iz tega kraja, ker človek — se vé, nima kaj vselega poročati, névsečni tepeži, ostudne tatvine, ki se že zelnikov ne izogibljejo, poboji, psovanje, radi katerih reči so sleherni teden obravnave pri c. kr. sodnji v Mariboru, za Boga! ne zaslužijo, da bi se svetu naznanjale. Toraj nič več o tem. Naj mi bo le še dovoljeno slovenskim sobratom poročati, da je dne 18. t. m. popoldne tukaj toča strašno lomastila: bila je posamezna grudne velikosti in teže kilogramov. Ena takih je konjarju na nogo padla in mu jo ranila, da je še zvečer domu gredé krvavel; druga je kmeta skozi klobuk tako vdarila, da je še drugi dan za bolečino stokal. Kar ni razsekala, je pa v zemljo stolkla tako, da ubogi kmet ne bode od jesenskega pridelka ali kaj vrednega sadja prav nič dobil. Žalostna mu majka! Tudi na političnem polju je tukaj vse, vse žalostno in starokopitasto. Naš župan se je skozi celo svojo triletno dobo šopiril s svojo preblazeno nemščino v pisarnici in razven nje, došlih pisem pa v pravilnej nemščini menda še prav umel ni! Njegovo županovanje bilo je nemško in drago. Ljudstvo komaj pričakuje razpisanja novih volitev, doba je namreč že 2. avg. 1887 iztekla, pa še le ni nič slišati, nasprotno se govori, da vsaj do novega leta ne bo nobenih volitev. Nadejamo se pa, da bo pravično c. k. glavarstvo vsekako volitve brzo razpisalo, ker tako veleba postava. Špehar.

Iz Frama. (Svečanost.) Redka slavnost se bo obhajala dne 15. t. m. v naši prijaznej dolinici. Ta dan se bo odkril spomenik pred 29 leti umrlega učitelja Fr. Domanjko, kateri se je tukaj trudil 39 let. Postaviti ga da vrli naš rojak in pisatelj g. dr. Pavel Turner kot hvaležni učenec. Radostno zanimivanje do tega še živečih učencev rajnega priča, da jim je bil dober in ljubeznjiv učitelj. V čast njegovega spomina vršila se bo ta slovesnost, kolikor mogoče, dostojno in sicer po sledečem vzporedi: Ob 10. uri predpoldne slovesna sv. meša. 2. Slavnostni govor pri odkritju spomenika na pokopališču. 3. Pogostenje šolske mladine. 4. Skupni obed (oseba 70 kr.) 5. Koncert. K udeležbi te v resnici redke slovesnosti se vabijo najljubše prijatelji šole, posebno pa učenci pokojnega in slavno učiteljstvo. Kdor se udeleži, naj to zaradi skupnega obeda blagovoljno naznani do 13. t. m. pod naslovom: Fr. Pirkmaier, nadučitelj v Framu (Kranichsfeld.)

Slavnostni odbor.

Od sv. Marjete niže Ptuja. (Požar.) V nedeljo 4. t. m. nas je zadela grozna nesreča. Hitro po večernicah začne v Gorišnici pri Preacu ali Olarju goreti in močen južni veter širi plamen tako naglo, da so v hipu šesterih posestnikov stanovanja se vnela. Zgorelo je razven nemu vsem drugim tudi že spravljeno zrnje, vsem pa krma; dvema pa se ni moglo ničesar rešiti, posebno, ker ni bilo niti gospodarjev niti gospodinj doma. Tema je zgorelo vse pohištvo, vozovi, itd. Kolikor se je dalo, so gasili domači; pozneje pa je poslal mladi gosp. Pongrac, Dornovski grajščak, svojo brizgalnico ter je tudi sam pomagal, da se je ogenj lažje pogasil in tako se ustavila daljna nevarnost. Za to mu izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Revščina je velika in za to prosimo vse znance in rojake, naj nam blagovolijo pomagati, reveže podpirati in darove svoje župnijskemu uradu poslati. Gorišničan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo svitli cesar ogleduje si te dni vojaške vaje po Oger-skem, v četrtek jutro ob polu devetih pride pa v Medjimurje in sicer v Čakovec. Tu bode slovesni vzprejem, tje pride tudi deputacija štajarskih Slovencev. Madjarska vlada želi, da se vrši vse madjarski in kakor jo poznamo, bode to tudi nje največja skrb. Kaj pa, če bodo naši ljudje klicali živio? — Drž. zbor se snide še le v začetku meseca oktobra, dotlej pa potlej zboruje, ni še določeno. — Nemški listi so raznesli glas, da minister baron Prazak odstopi. Ni verjetno, da se to izgodi tako kmalu, toda če se izgodi, potem ne vemo, čemu še držé slov. poslanci dalje z vlado. — Kirchmayr, liberalcec

od nog do glave in ščuvar kmetov po Gornjem Avstrijskem, sedi sedaj že v zaporu. Poleg drugih svojih liberalnih poslov odkupoval je še kmečke sinove od vojaščine, to se vé, za drag denar, tega je spravljal v svoj žep, kmečki sinovi pa so se vojaščine oprstili, če niso bili za njo, če so pa bili, jemali so jih seveda v vojake. Liberalizem in spridenost hodita pač rada skup po eni poti. — V Gradcu ostane cesarjevič Rudolf meseca oktobra tri dni, potem pa še obišče druga mesta po Štajarskem. Po vseh se delajo za vzprejem potrebne priprave. — V Ivniku je bil shod „bauernvereina okolice Mariborske“, kmetov je bilo malo prišlo, za to pa precej liberalne gospode. Jurij vitez Schönerer in pristaši njegovi so se lahko prepričali, da kmetje ne marajo za bauernverein. — Koroški liberalci trdijo še vedno, da slov. ljudstvo ne mara za novo (?) slovenščino. Čudo bi to sicer ne bilo, saj se v šolah, kakoršnje so sedaj skorej po vsem slov. Koroškem, še ne naučijo otroci slovenski brati. Ker se pa množi število udov družbe sv. Mohorja in slov. „Mir“ vedno bolj širi, to nam kaže, da je ravno narobe resnica. — Mil. g. dr. Kahn, kujezoškok v Celovcu, pridobiva si čedalje bolj zaupanje Koroškega ljudstva, zato pa nemškimi liberalci ni nič več po volji. No katoliškega škofa skrbi to pač malo. — Dr. Ferjančič ima v četrtek, dne 8. septembra v Cerknici volilni shod in prof. Šuklje ga je imel v nedeljo dne 4. sept. v Višnji gori. Taki shodi so dobri. — V Metliki se napravi vrt za ameriško trsje. — Č. šolske sestre imajo nekaj časa sem šolo za gluhonema dekleta v Šmihelju pri Novem mestu. Sedaj je tacihi ondi 12. — V Gorici dela vlada priprave za zidanje novega poslopja za žensko učiteljsko in začne se delo že prihodnjo spomlad. — Otroški vrt za slov. otroke je v Gorici na dobrem glasu in slov. stariši dajo vanj kaj radi svoje otroke, plačilo je le malo. — V slov. otroški vrt v Podgori vzprejetih je 60 otrok, v laški pa samo 33 in še teh je menda preveč. — Pri Trstu je ruski parnik „Strelok“, naročil si je vode pri necem Rocco, ki sploh to oskrbuje. Tudi tokrat je je parniku priskrbel, toda voda je bila ostrupljena. Na srečo so še to zapazili, predno so je pili. Kdo in zakaj je to storil, to še ni dognano. — Meseca julija se je v Trstu 69.7 živali povžilo, 1652 je bilo volov, 257 krav in 14 konj, ostale pa so bile drobnica in perutnina. V Pazinu je obč. zastop v rokah hrv. narodnjakov, toda župan je Lah. Da si je v največjem nasprotju z zastopom, vendar noče odložiti županstva. — Vojaštvo v Bosniji se pomnožuje in ima poslej vsak bataljon 6 stotnj. — Hrvaški sabor je pretrgal svoje zborovanje, pravi se, da za to, ker pride svitli cesar na hrv. mejo, v Čakovce ter ga pojde ban pozdravljat. — V Pešti bode koncem sept.

posvetovanje ministrov avstrijskih in ogerskih, kakor se čuje velja to posvetovanje davku na sladkor. — V Galiciji so se po nekaterih krajih uprli kmetje novi cestni postavi, bali so se bojda, da se vpelje „rabota“ na novo. Tu manjka poduka.

Vnanje države. Bolgarski knez že sedaj ima novo ministerstvo, v njem so možje iz vseh strank. Prvo djanje tega ministerstva bode to, da nasvetuje knezu, naj prekliče obredno stanje ter razpiše nove volitve za malo sobranje. — Knez Ferdinand pojde k malu iz Bolgarije ter se poda v Peterburg in Berlin, da si pridobi potrjenje in kdo ve, ali se še kdaj povrne? — Turčija ne pošlje posebnega komisarja v Bolgarijo in tedaj pa tudi ruski, Ernroth, izostane, to je za sedaj menda najpametnije. — Srbski minister, Ristič dela na to, da spravi red v drž. kase, zato varčuje, kjer more. Na odpust je šlo 5000 vojakov in uradnikom se bode plača znižala za 30 odstotkov, zadnje bode težko izpeljati. — Rusija ne misli več na kako zvezo z Nemčijo, taka veže brž Rusijo. le-ta pa si mora obdržati proste roke. Vsled tega ne bode nič iz shoda vladarjev Nemčije in Rusije. — Nemški cesarjevič je ozdravel ter ni več strahú, da bi se mu v vratu unelo, vrnil se bode torej k malu v Berlin. — Na mejah v Loreni in Alzaciji kazali so doslej leseni koli, kje se začne francoska in kje nemška zemlja, poslej pa bodo postavili železne stolpe, kajti lesene je ljudstvo na večih krajih popipalo. — Belgija in Anglija se še niste poravnali gledé ribičev, ki so se bili stepili ter se poganjali čvrsto vsaka za pravice svojih ljudi. — Anglija bi rada Španiji prepustila trdnjavo Gibraltar, ko bi ji ta izročila drugo, Ceuto. S prvo si bojda Anglija ne pomore veliko, ko bi ondi prišlo do vojske. — Na Francoskem se vrše poskušnje nagle mobilizacije, to je, radi bi izvedeli, koliko časa je treba, da se kak oddelek vojakov zbere. Ljudstvo se pa temu upira in tudi višjim generalom ni po volji, nekaj ker stane kacij 8 milj., nekaj pa, ker izvedó to tudi druge vlade, izlasti še Nemčija. Tega pa bi ne bilo treba. — Španjska kraljica-udova uživa vse zaupanje ljudstva ter ni več strahú, da se uname kje nemir. Celo Don Carlos se ne mara več potegniti za svoje pravice, ki jih ima do kraljeve krone. — V Ameriki na otoku Portorico, pa so se vendar-le vzdignili kmetovalci zoper Španjsko vlado, toda zaroti so prišli še o pravem času na sled ter so jo kmalu zadušili. Uzrok ustaje ni znan. — Italija še ni spravila kolere izven svojih mej, vendar pa je že precej ponehala. Tudi na otoku Siciliji, pojema ta morilka. — Nova carina, katero vpelje Italija brž, ko jo drž. zbor vzprejme, bode največ avstrijskim trgovcem na škodo. Vzviša se pa carina na drva, na oglje, na kože in tudi

na volno. — Abesinski kralj se hoče poravnati z Italijo gledé zemlje ob Rdečem morju. To poročilo pa ni, da mu človek verjame. — V Afganistanu ste se Anglija in Rusija na mirni poti poravnali gledé mej. Prepira je bilo za voljo njih doslej do volje. — Na severu afganistanskih pokrajin je nova ustaja zoper emirja in Ejub-kan je menda že tje utekel.

Smešnica 36. Gospa pošlje dekle na trg, naj ji kupi za 20 kr. jajec, po 6 za desetico. Dekla odide, čez nekaj časa se vrne, pa s prazno locanjico. Nevoljna jo vpraša gospa, zakaj da ni prinesla jajec. „Saj nisem mogla“, odvrne ji dekla, „kajti ponujale so mi ženske po 7, ne pa po 6 jajec za desetico“.

Razne stvari.

(Za dijaško kuhinjo) daroval je vlč. gosp. vpokojeni župnik Boštjan Magdič 50 gld. Bog plati! Al. Meško, denarničar.

(Posojilo.) Dež. odbor je privolil, da sme mesto Maribor vzeti iz nova 150.000 gld. posojila. Maribor se lepša, tega ne tajimo, ali da leze v dolge, kaže to privoljenje.

(C. kr. pošta.) V Faalu na koroški železnici se je s 1. septembrom odprla c. kr. pošta. Na tej pošti vzprejema se tudi denar za c. kr. poštno hranilnico.

(Petindvajsetletnica.) Narodna čitalnica v Škofji Loki obhaja v nedeljo dne 11. septembra svojo petindvajsetletnico. Dopoludne bode ob 9. uri sv. meša, popoldne ob 4. uri je prosta zabava na „Štemarjih“ s petjem, godbo in šaljivim prizorom, zvečer ob 7 $\frac{1}{2}$ pa bo veselica v čitalniških prostorih.

(Žetev.) Pri sv. Vidu na Koroškem so imeli tovnj slovesen sklep žetve. Sprevedili so „boginjo žetve“ v procesiji in za njo so tudi šolske otroke zlorabili. No mi se veselimo, če je bila ondi žetva tako obila, da so si lahko tako „veselje“ naredili, toda to že smemo reči, da smo si mislili zahvalo za bogato žetev drugačno, vsaj nekaj bolj krščansko. „O bauernverein“, kam te pelje liberalna gospoda!

(Priznanje.) Slavnost v čast Dav. Trstenjaku o njegovi petdesetletnici pisateljevanja se je zadnjo nedeljo vršila v lepem vremenu in se je do konca častno izvršila. Deputacij se je v Starem trgu čast. gospodu poklonilo veliko in iz vseh krajev, koder prebiva slov. ljudstvo. Omenimo pa še posebej deputacijo „Ilirske matice“ iz Zagreba, koroških duhovnikov in slavljenčevih rojakov, vrlih Ščavničarjev. Občina sv. Jurij na Ščavnici mu je pa izročila krasno diplomu častnega srenjčana.

(Samomor.) V Gornji Radgoni se je utopil nek Ferdo Detteibach. Nesrečnež je imel dve ženi. Prvo nekje na Ogerskem, drugo pa

pri Radgoni. Ko se je to izvedelo, izognil se je časni kazni po samomoru. Tujcu pač ne gre vera.

(Dirka.) V Celju se je ustanovilo društvo za redne dirke. Dne 25. septembra naredi veliko dirko za domače konje na c. kr. vadišču v Spodnji Hudinji. Mesto Celje je odločilo za darilo 50 gld.

(Nestrpljivost.) G. Miha Polutnik, vodja mestnih redarjev v Celju, ni Slovenec. Tako trdi sam v „D. W.“ Ali mu pač bode „D. W.“ sedaj odpustila, ker ni ušel iz cerkve, če prav je bila poroka slovenska?

(Požigalka.) Rozalija Kos, 16 let stara dekla pri J. Brezniku, mesarju na Tezni pri Mariboru, je letos že šestokrat poskusila požgati poslopja svojega gospodarja. Pri zadnjem poskusu pa so jo prišli ter je že tudi obstala, da je vselej le ona požgala.

(Posojilnica.) Hranilno in posojilno društvo v Ptujju imelo je v prvem polletju 1887 dohodkov 93.071 fl. 57 kr., stroškov pa 91.786 fl. 75 kr. Promet tedaj: 184.858 fl. 32 kr. V celem letu 1886 bilo je prometa 288.163 fl. 86; iz tega se tedaj razvidi, da se je v letošnjem polletju zvišal promet za 40.776 fl. 53 kr.

(Steklina.) Uni teden je v Račah poginil pes ter so bila vsa znamenja za to, da je bil stekel. Vsled tega pride menda vsa pesja zalega v tamošnjem okraju v zapor.

(Nesreča.) Pri Celju so bile vaje c. kr. rezervistov. Ko je J. Čmaje, doma v Frankolovem ter kacic 19 let star, bil na polju, h kratu zleze na kup, ne da bi vedel zakaj. Še le na tleh začuti, da mu je krogla pretrla koleno. Le ta pa je prišla iz Prekorja, kjer je bilo streljanje c. kr. rezervistov, tedaj dalje kakor 2000 stopinj.

(Občni zbor) podružnice sv. Cirila in Metoda v Rečici se je vršil zadnjo nedeljo ter je bilo precejšnje število udov navzočih. Novih udov pa je v tem zboru 7 pristopilo.

(Slepar.) Vinko Arnuš, doma v Lahonščaku, spriden dijak, se je že precej potepal po svetu, tudi prekrstil se je v Mirka Agiča. Sedaj pa ga je c. kr. okr. sodnija v Celju priprla za eno leto v ječo.

(Zdravišče.) Društvo za olepšanje mesta v Celju bi rado, da bi se mesto izpoznalo za zdravišče ali kakor pravi, za „kurort“. Mestni zastop pa še ima to jabelko za prekislo ter se noče poganjati za to ime. V tem se zlagamo po polnem z zastopom. Celje bi od tega imelo le škodo in potlej pa tista megla!

(Duh spremembe.) Č. g. Fr. Šalamun, kaplan pri sv. Juriju na Ščavnici, gre za II. kaplana na Ptuj, č. g. Jarnej Frangež, kaplan v Vuzenici, gre na njegovo mesto k sv. Juriju na Ščavnici in č. g. Fr. Vidmajer, novomašnik nastavi se za kaplana v Vuzenici.